

Тема 7

Правила прийняття інвестиційних рішень

- 1. Обґрунтування прийняття інвестиційних рішень**
- 2. Критерії та методи оцінки реальних інвестиційних проектів підприємства**
- 3. Гіпотетичний метод аналізу, як метод розв'язання «конфлікту критеріїв»**
- 4. Особливості обґрунтування інвестиційних рішень в умовах невизначеності та ризику**

1. Обґрунтування прийняття інвестиційних рішень

1

Обґрунтування прийняття інвестиційних рішень – це уникнення типових помилок менеджерів у керуванні інвестиційними процесами, пошук методів їх попередження на принципах методології прийняття інвестиційних рішень.

2

Теорія інвестиційних рішень - це особлива сфера загальної теорії прийняття рішень у менеджменті

3

Типовою помилкою багатьох керівників є розуміння інвестиційних рішень тільки як рішень, пов'язаних з фінансовими ресурсами.

Основні види інвестиційних рішень приймаються у сфері:

**Прямах
(реальних)
інвестицій**

**Фінансових
інвестицій**

**Нематеріальних
інвестицій**

що розширюють виробничі потужності, номенклатуру виробленої продукції і послуг, які збільшують активи компаній

включаючи портфельні (придбання пакетів акцій і облігацій на ринках цінних паперів), і частки власності фірм поза ринками цінних паперів, а також надання кредитів і позик іншим організаціям

спрямовані на зростання конкурентоспроможності, у першу чергу за рахунок розвитку інтелектуальних ресурсів, створення конкурентних переваг, що підвищують потенціал компанії у сферах інновацій, збуту, маркетингу, іміджу

За масштабом і характером впливу на компанію інвестиційні рішення розрізняються:

**стратегічні
інвестиційні
рішення**

що істотно впливають на ринкове становище і структуру компанії і потребують значних обсягів фінансових ресурсів (часовий проміжок таких рішень вимагає для реалізації більше 3 років)

**тактичні
інвестиційні
рішення**

що відповідають середньостроковому періоду планування, що змінюють окремі елементи, функції і бізнес процеси компанії (часовий проміжок більшої частини таких рішень становить до 3 років)

**оперативні
інвестиційні
рішення**

пов'язані із локальними змінами в компанії, спрямовані на рішення поточних завдань (часовий період основної частини цих рішень до 1 року)

Для кожного інвестиційного проекту створюється свій підрозділ управління інвестиційною діяльністю

у
р
н
и
й
п
і
д
р
о

1

контролює визначені аспекти господарської діяльності

2

самостійно приймає управлінські рішення

3

несе повну відповідальність за виконання поставлених перед ним завдань

Основним контролюючим показником діяльності центру інвестицій є рівень прибутку на інвестований капітал

е

о

б

хі

д

Обсяг
інвестиційної
діяльності

Організаційна
структура
підприємства

Кількість
персоналу

Ступінь інвестиційної
багатофункціональності

Організаційно
правова форма
діяльності
підприємства

р

е

н

Ч ЛЖОМ ВНН епід

3
НИЗЬКИМ
рівнем
ризик

3
середні
м
рівнем
ризик

3
ВИСОКИМ
рівнем
ризик

з невизначеним
рівнем ризику

ВИСНОВОК

найбільше поширена в практиці
вітчизняного управління.

прийняття інвестиційних рішень - ґрунтується на виборі із наявних альтернатив (можливих варіантів вкладень інвестиційних ресурсів) остаточного варіанта та є завершальною фазою спільної роботи інвесторів, менеджерів організацій, що розробляють і впроваджують інвестиційні проекти, консультантів і експертів

ХИ
НИЦІ
ІНВЕСТИ

ВІЛВ
НИЦІ

ИО
ОСОЦ
ХИН

ТОНЗ
ИДІ

Вибір на основі ретельного і науково обґрунтованого інвестиційного планування і прогнозування, повної оцінки ефективності і ризиків **варіантів інвестування**, чіткого визначення переваг

Прийняття інвестиційних рішень на основі інтуїції, досвіду, аналогій, експертних оцінок, **правил поведження великих інвесторів-"гравців"** як на ринках цінних паперів, так і в прямих інвестиціях

Вибір інвестиційного рішення на основі стандартних методів і правил дисконтування

2. Критерії та методи оцінки реальних інвестиційних проектів підприємства

ОСНОВНІ
ПОКАЗНИКИ
ЕФЕКТИВНОСТІ
РЕАЛЬНИХ
ІНВЕСТИЦІЙНИХ
ПРОЕКТІВ

Чистий приведений дохід (NPV)

Індекс (коефіцієнт) дохідності (ARR)

Внутрішня ставка дохідності (IRR)

Дисконтований період окупності – (DPB, Discounting Payback)

Період окупності – не дисконтований (PP)

Індекс (коефіцієнт) рентабельності

Показники оцінки ефективності реальних проектів визначаються на основі дисконтних методів розрахунку, тобто на основі теперішньої вартості основних параметрів впровадження і експлуатації проектів

визначаються на основі статистичних (бухгалтерських) методів розрахунку, без дисконтування значень чистого грошового потоку

3. Гіпотетичний метод аналізу, як метод розв'язання «конфлікту критеріїв»

Співвідношення між витратами і надходженнями від реалізації проекту подається у вигляді чистих грошових потоків (NPV) від інвестицій (*cash-flow*) є найважливішими параметрами при плануванні та управлінні інвестиційними проектами

Виходячи із головної мети здійснення інвестицій – максимізації добробуту власників підприємства, як правило, ухвалюються наступні проекти:

Які генерують
Інвестиційний
прибуток

Які збільшують ринкову вартість
самого підприємства в майбутньому
постінвестиційному періоді

Найбільш точно вибір інвестиційних проектів досягається коли оцінка економічних показників їх реалізації провадиться у симетричному співвідношенні кожного показника по всім наданим проектам

У чому сутність такого підходу ?

при інвестиційному плануванні, поряд з прямими витратами і доходами від проекту, в інвестиційних розрахунках враховуються

1
альтернативні витрати від тієї інвестиції, яка є альтернативою прийнятій

2
втрачений чистий грошовий потік від тієї інвестиції, яка є альтернативою прийнятій

3
альтернативний дохід, як витрати від альтернативного проекту, якого позбавлений інвестор у зв'язку з реалізацією іншої інвестиційної версії.

Допомогу економічним розрахункам альтернативних інвестиційних програм надає метод гіпотетичного (або *різнісного, або умовного*) проекту. Він виникає завжди коли при розрахунках менеджерам інвестиційних проектів треба вирішувати **«конфлікт критеріїв»**

У чому сутність **«конфлікту критеріїв»**?

Конфлікт критеріїв виникає тоді коли серед двох (або більше) варіантів проектів маємо чистий приведений дохід (ЧПД, NPV) по одному варіанту більший, а по другому менший. Але при цьому внутрішня ставка доходу (ВСД, IRR) у першому проекті менша ніж у другому при умові що ставка дисконтування є величиною постійною за весь період реалізації інвестиційного проекту.

$$\text{(ЧПД) NPV1} > \text{(ЧПД) NPV2}$$

$$\text{(ВСД) IRR1} < \text{(ВСД) IRR2}$$